

Veldbiologische Werken

Ecologisch onderzoek en advies

Rapport

Ecologisch onderzoek naar Uilen (Kerkuil en Steenuil) planlocatie De Buitenman 2 te Lage Mierde

d.d. 31 oktober 2020

Geachte heer Romme,

Naar aanleiding van uw opdracht voor aanvullend onderzoek naar Uilen (Kerkuil en Steenuil) op planlocatie Lage Mierde – De Buitenman geven wij u hierbij de bevindingen.

Uitgangspunt

Uit Rapport 5121.003 versie D2 opgesteld door Econsultancy: [citaat] *‘De initiatiefnemer is voornemens de bedrijfsmatige activiteiten uit te breiden middels: de uitbreiding van het gastenverblijf; de realisatie van een kas met daarin (biologische) tuinbouw; een horecagelegenheid met buitenterras, een informatiecentrum en de bouw van een roundhouse stal voor het houden van dieren.’*

Onderzoek naar Uilen (Kerkuil en Steenuil) is noodzakelijk voor de planlocatie. In de Quickscan Wet natuurbescherming met ref.nr. 5121.003, d.d. 18 april 2019 opgesteld door Econsultancy kan de aanwezigheid van Uilen (Kerkuil en Steenuil) niet worden uitgesloten. Uit de waarnemingsgegevens van NDFF geven aan dat de Kerkuil en Steenuil in de omgeving van de planlocatie mogelijk zijn waargenomen (op een afstand van 1 - 5 km). Bovendien biedt de initiatiefnemer op zijn erf aan uilen extra gelegenheid door het plaatsen van een uilenkast in o.a. de nok van de open veeschuur. Tevens is de initiatiefnemer van zins een extra Kerkuilenkast te plaatsen in een halfopen schuur voor opslag materieel. Aldaar is reeds een invliegopening in de nok van de gevel aan de noordzijde gemaakt en staat de te plaatsen Kerkuilenkast al klaar voor montage bij de invliegopening. Definitieve montage is in afwachting op de uitkomsten van dit onder aanvullend onderzoek en verstrekken omgevingsvergunning.

NB De vermeende Steenuilenkast waarop in de rapportage van Econsultancy wordt verwezen bleek in feite een Valkenkast voor Torenvalk, welke is gesitueerd aan de westzijde van het plangebied en door Torenvalk gebruikt wordt.

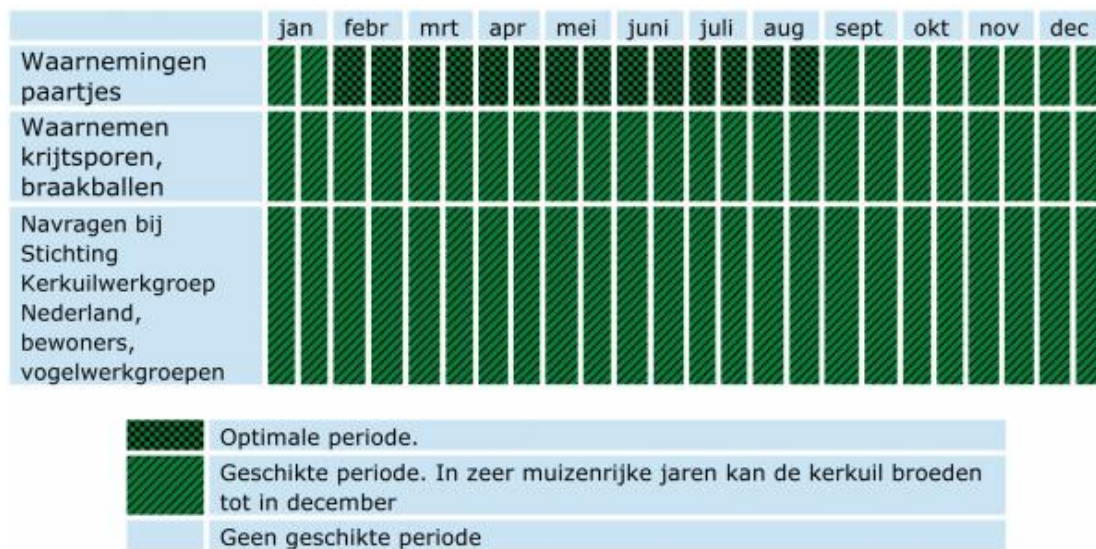

Situatieschets: huidige situatie (benadering). Bron: Google earth

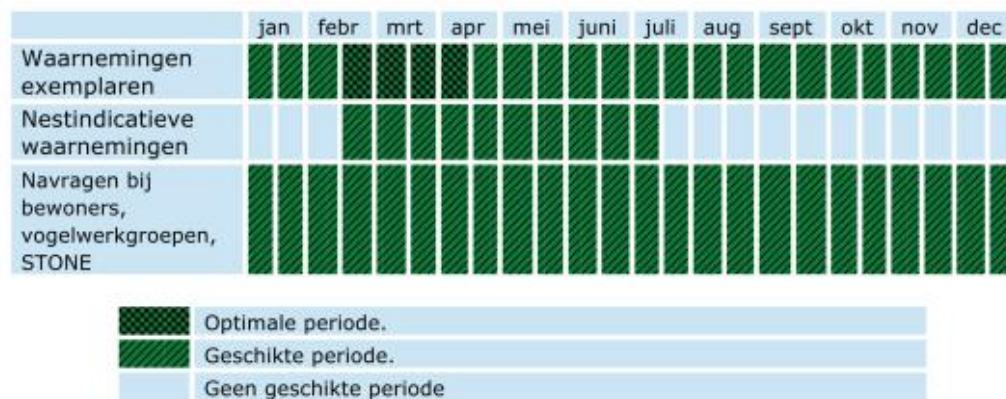
Situatieschets plan, bron: rapport Econsultancy.

Figuur 11: Op hoofdlijnen weergegeven de geschiktheid van perioden van inventariseren voor verschillende wijzen van inventariseren.

Tabel optimale onderzoeksperiode Kerkuil (Bron: Kennisdocument BIJ12)

Figuur 14: Op hoofdlijnen weergegeven de geschiktheid van perioden van inventariseren voor verschillende wijzen van inventariseren.

Tabel optimale onderzoeksperiode Steenuil (Bron: Kennisdocument BIJ12)

Uilen

Onderzoek naar uilen wordt uitgevoerd aan de hand van het Kennisdocument Kerkuil van BIJ12.nl en het Kennisdocument Steenuil van BIJ12.nl

De planlocatie voldoet aan de functies voor leefgebied van uilen.

Het ruderaal terrein met grassen, opslag met veel muizen en het jonge bos kan dienen als foerageergebied. Onderzoek naar uil dient uit te wijzen waar nesten, roestplaatsen en foerageergebied aanwezig is.

Nader onderzoek naar de Uilen heeft op de planlocatie plaatsgevonden d.d. 21 februari, 4, 11, 20 maart en juni/juli 2020. Tijdens deze onderzoeken is het plangebied onderzocht op aanwezigheid van uilen en de omliggende percelen, agrarisch land en bosschages.

Onderzoekdatum	Tijdstip	Temperatuur	Regen	Wind
21 februari 2020	avond	7 C	0,0 mm	3 bft
04 maart 2020	avond	6 C	1,7 mm	2 bft
11 maart 2020	avond	11,7 C	8,1 mm	3 bft
20 maart 2020	ochtend	7 C	1,7 mm	4 bft
01 juni 2020	avond	19,5 C	0,0 mm	2 bft
08 juli 2020	avond	15,4 C	motregen later op avond	2 bft

Methode van onderzoek

Het onderzoek is gestart met het uitgangspunt dat zowel Kerkuil als Steenuil aanwezig zijn in het plangebied. Steenuil reageert op het afspelen van geluid van roepende Steenuil. Kerkuil is vast te stellen bij de uilenkast door regelmatig verse braakballen en 'krijtstrepen'/uitwerpselen.

Omliggende terreinen werden onderzocht op geschiktheid voor Kerkuil en Steenuil, optimaal leefgebied en suboptimaal leefgebied werd gezocht.

Onderzoek vond plaats tijdens de meest geschikte onderzoeksperiode voor beide soorten.

Aanpak

De aandacht is allereerst uitgegaan naar het plangebied en de reeds aanwezige uilenkasten. Zijn hier sporen van gebruik door uil? Is uil aanwezig? Zijn er braakballen te vinden? Onderzoek is uitgevoerd door het afspelen van geluid van roepende Steenuil; Kerkuil reageert niet op dergelijke opnames. Daarna is het plangebied onderzocht op aanwezigheid van krijtstrepen/uitwerpselen en braakballen. En zijn de bewoners of omwonenden gevraagd naar hun waarnemingen omtrent uilen. Het plangebied en omliggende percelen zijn onderzocht op foerageermogelijkheden en andere vaste rust- of verblijfplaatsen zijn gezocht.

In de avond zijn bezoeken gebracht (4 - 6) aan de planlocatie en het omliggende terrein voor het waarnemen, afspelen van geluid en zoeken naar andere verblijfplaatsen dan in de schuren.

Op onderstaande kaart is het plangebied, het te onderzoeken terrein en foerageergebied weergegeven.

Resultaat

In de onderzoeksperiode februari t/m maart is het plangebied grondig onderzocht op sporen van gebruik door uil van de planlocatie en omgeving. In schuur A zijn veel braakbal van Kerkuil gevonden, net als 'krijtstrepen' op de machinerie en muren in deze schuur.

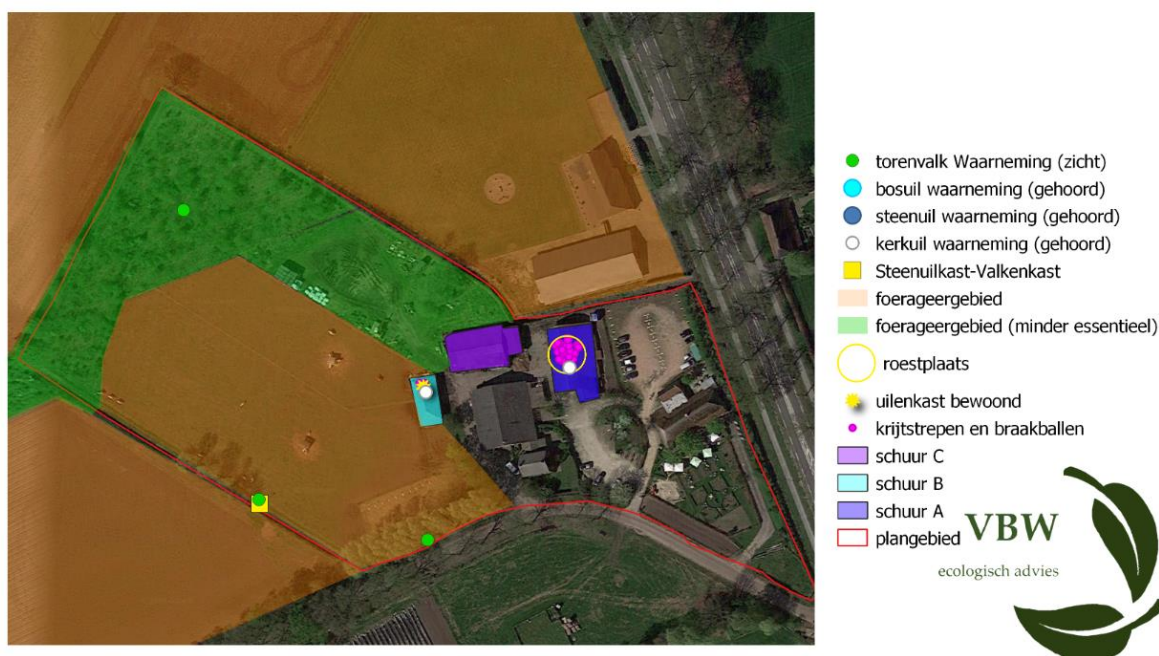
Bij schuur B waar bovenin de nok een uilenkast aanwezig is, is geen aanwezigheid of gebruik vastgesteld door Kerkuil.

De vermeende Steenuilenkast is onderzocht en ook het omliggende gebied, hier geen sporen van gebruik door Steenuil. Met het afspelen van geluid 'roepende steenuil' is er een reactie gekomen vanuit het ten westen van de planlocatie gelegen boeren erf, overzijde weg.

Op en in de nabije omgeving van de planlocatie is geen aanwezigheid van Steenuil vastgesteld. Op grotere afstand van het plangebied is Steenuil wel (roepend) waargenomen. Uit deze bevindingen valt op te maken dat Steenuil geen gebruik maakt van het plangebied of de directe omgeving daarvan, waardoor aantasting van het leefgebied (incl. verblijfplaatsen) redelijkerwijs is uit te sluiten.

Tijdens de onderzoeksperiode van juni en juli 2020 is de situatie van schuur A onveranderd. In schuur A worden weer verse braakballen aangetroffen.

Waarnemingen planlocatie De Buitenman

In schuur B wordt nu (onderzoeksperiode van juni en juli 2020) wel aanwezigheid van Kerkuil vastgesteld. Minimaal één exemplaar van Kerkuil bevindt zich in de uilenkast in de nok van schuur B. En laat zich horen door een blazend geluid te produceren en gestommel in de kast. Tijdens het bezoek in juli wordt één Takkeling waargenomen welke zijn uitgevlogen en in de nabijheid van schuur B verblijven. Overvliegende Kerkuil is daarbij waargenomen.

ecotopen kaart

Leefgebied

Het leefgebied van Kerkuil wordt door de geplande ingreep niet of minimaal aangetast (zie 'kaart waarnemingen planlocatie De Buiteman'). Zowel schuur C als de rommelhoek achter schuur C vallen in minder essentieel leefgebied voor Kerkuil. Het is stevig bebost en regelmatig door wandelaars of fietsers doorkruist.

Het plangebied is voor uil suboptimaal leefgebied (beperkt jachtterritorium), de omliggende open velden en boszomen zijn door hun weidsheid en landschappelijke afwisseling voor Kerkuil optimaal leefgebied.

Conclusie

Er zijn gedurende de onderzoeken in het voorjaar geen paartjes waargenomen van Steenuil of Kerkuil. Er zijn geen broedgevallen geconstateerd in de reeds aanwezige schuur A en schuur B. Wel zijn er in schuur A meerdere sporen van Kerkuil aan getroffen in de vorm van braakballen en krijstrepen. In de onderzoeksperiode juni en juli is de situatie t.a.v. Kerkuil anders. Er wordt activiteit van Kerkuil waargenomen, er wordt geblazen vanuit de nestkast in schuur B en in juli wordt een uitgevlogen 'jong' op de grond waargenomen, waarbij een van de ouders in de nabijheid overvliegt.

Kerkuil maakt intensief gebruik van de omgeving van de planlocatie (schuur B). Kerkuil is niet waargenomen bij of in schuur C en maakt van deze schuur geen gebruik.

De werkzaamheden die zullen worden uitgevoerd in het plangebied zijn de sloop van schuur C en het opruimen van achterliggend terrein met opslag van steen en rommel. Met de sloop van schuur C in de nabijheid van de uilenkast in schuur B kan verstoring optreden voor Kerkuil in schuur B.

Het is daarom van belang om:

1. Buiten de kwetsbare periode van Kerkuil werken
2. Een alternatieve locatie aan te bieden (reeds aanwezig in schuur A)
3. Verbeteren van habitat in bestaand gebied of nieuw gebied
4. Inschakelen van een uilendeskundige
5. Opstellen van een ecologische werkplan

Het plannen van activiteiten:

Ad. 1 Buiten de kwetsbare periode van Kerkuil werken

De kwetsbare periode van Kerkuil betreft de voortplantingsperiode en is afhankelijk van het voedselaanbod van muizen. In een muizenrijk jaar wordt mogelijk nog een tweede legsel groot gebracht. Kerkuil maakt het gehele jaar gebruik van de nestplaats.

Figuur 15: Op hoofdlijnen weergegeven de kwetsbare perioden van de kerkuil.

Het uitvoeren van activiteiten:

Ad. 2 Een alternatieve locatie aan te bieden (reeds aanwezig in schuur A)

Gedurende de onderzoeken is aanwezigheid van Kerkuil ook in schuur B aangetroffen, braakballen en krijtsporen duiden op een vast roestplaats in deze reeds gerenoveerde schuur. En het lijkt voldoende om deze plaats als alternatieve locatie aan te bieden. Immers Kerkuil is reeds gewend aan deze plaats. En zal bij mogelijke verstoring naar deze plaats kunnen vertrekken.

Ad. 3 Verbeteren van habitat in bestaand gebied of nieuw gebied

Achter schuur C de planlocatie ligt een rommelhoek welke zal worden betrokken bij de planlocatie. De rommelhoek wordt opgeruimd. Ondanks eerder gebruik van deze rommelhoek (camping of stacaravan) kan het nodig zijn om Kerkuil een andere grasruigte terug te geven, ter ondersteuning van diens leefgebied.

Ad. 4 Inschakelen van een uilendeskundige

In het Kennisdocument BIJ12 wordt u aangeraden een kerkuilendeskundige in te schakelen om u tijdens de werkzaamheden eventueel met raad en daad bij te staan. U kunt contact opnemen met een lokale uilenwerkgroep van bijvoorbeeld Brabants Landschap:

Figuur 16: Op hoofdlijnen weergegeven de perioden waarin activiteiten al dan niet uitgevoerd kunnen worden.

Ad . 5 Opstellen van een ecologisch werkplan

Voor u aan het werk gaat stelt u of laat u een ecologische werkplan opstellen door een ecooloog. Hij/zij zal de werkzaamheden en te nemen maatregelen voor u uitwerken in een ecologisch werkplan. Met dit werkplan kan uw aannemer aan de slag. Vaak wordt het ecologisch werkplan vooraf gegaan door een toolboxmeeting voor het uitvoerende personeel dat de planlocatie betreed.

Bij uitvoering van bovenstaand activiteitenplan is het redelijkerwijs niet aannemelijk dat Kerkuil wordt verstoord of anderszins nadeel ondervindt door de voorgenomen ingreep. Een ontheffing Wet natuurbescherming is dan niet aan de orde.

Mocht u vragen hebben, neemt u dan gerust contact op met de heer Coen Knotters, 06-20431422.